

Itikat ja intohimo

Oli heinäkuun ensimmäisiä lomapäiviä. Hirsimökki metsässä odotti pitkältä matkalta tulijaa. Yksinkertaisen mökkielämän onni odotti: spriikeitin, purkki murukahvia ja litistynyt pulpalapa. Kun vesi oli kiehunut, sai lomailija vihdoinkin ottaa esille keltaisen kesäkuppinsa ja viedä kahvit oranssinpunaisella tarjottimella verannalle. Kahvit verannalla on autuuden alku.

Haapojen latvat kohisivat kuin sade ja koivut suhisivat. Lintujen raksutus leikkasi laineiden liplatukseen pieniä reikiä. Oli kuin joku olisi heitellyt kiviä rantaan. Onni olisi ollut täydellistä rauhaa, jos väsyneen matkamiehen ympärille ei olisi lennähtänyt valtava parvi pieniä mustia metsästäjiä, jotka kirkuen huusivat kuorossa: saalis täällä! Hikinen istuja tunsi niiden raivokkaat pistot joka puolella ja yritti huitoa niitä pois mutta niiden nälkä oli intohimoista. Huitomisesta ei ollut juuri apua. Ne imivät heti kun olivat laskeutuneet ja kutiavat myhkyrät nousivat nopeasti iholle. Paikoillaan istuminen ei käy miten hyvänsä ja milloin tahansa napapiirin korkeudella. Kaikkien metsässä elävien pitää olla jatkuvassa liikkeessä. Häntien pitää huiskia. Hännättömien ja karvattomien saaliitten täytyy läiskytyellä vikkellä itseään koko ajan. Järven rannalla laulavat heinäkuun hyttyset eivät välitä rauhallisesta tuulesta, eikä pienistä heilutteluista. Onhan kysymys elämästä ja kuolemasta.

Tämän taistelun, nämä huitomiset, läiskytykset, myhkyrät ja kutinat tietää jokainen pohjoisessa syntynyt ihminen, eikä voi kuvitellakaan juovansa rappuskaheja keskellä koivumetsää ilman hyttysvarusteita! Mutta etelässä hankittu tapa juoda kahvit ajattelemattomasti ulkona voi sumentaa entisen erävael-

tajankin realismin. Luonto on aina otettava huomioon ensin.

Ensimmäisen päivät pohjoisessa panivat lomailijan toimimaan: sauhut ja myrkyt, voiteet, verkot ja harsohatut oli otettava esille, samoin rankinen. Nukkujan on harjoiteltava henkistä sietokykyään kestämaan sääskien läpituokevaa laulua erikoisesti silloin kun ininä on lähellä kasvoja, ohuen kankaan ulkopuolella. On suunnattava tietoisuuden suunta kuuloelämyksistä kokonaan muualle. Tämä vaatii keskittymistä, kärsivällisyyttä ja sietokykyä, siis henkistä voimaa. Kahvinjuonti sääskihattu päässä edellyttää tiettyä tekniikkaa ja ulkovessassa käynti on urhea saavutus, paitsi reippaalla tuulella jolloin kaikki onnistuu ilman erikoisvarustuksia.

Parin viikon jälkeen alkoi lomailija filosofoida elämän suuria kysymyksiä. Kaikilla luontokappaleilla on oma kunnioitettava tarkoituksena luonnon kokonaisuudessa. Minun täytyy siis oppia hyväksymään ja ehkä jopa rakastamaan sääskiä tässä elämän koulussa. Sotimiseen menee voimia. Ne testaavat nyt erikoisesti minun kärsivällisyyttäni ja elämäkatsomustani, tuumi lomailija. Mitähän sääsket voisivat opettaa minulle tänä kesänä, jota en vielä osaa tai ymmärrä? Tiedän että ne ovat elintärkeää ruokaa linnuille ja niiden poikasille, mutta tämä tieto ei riitä. Se ei vielä auta minua rakastamaan niitä.

Minä läimäyttelen niitä kuoliaaksi kuin olisin kiukkuinen koko ajan vaikka minulla on sääskivoidetta jokaisessa paljaassa paikassa, kumisaappaat jalassa ja saappaiden päälläkin on sääskiöljyä. Huivi on tiukasti kiinni leuan alla ja solmu tukevasti niskassa. Verkkarin takissa on uusi kuminauha ranteissa, ettei mikään sääski mene vahingossa hihojen alle ja housut ovat tiivistä kangasta. Varustus on valmista ja rakastaminen voisi alkaa: »Kaikki se kärsii, kaikki se kestää...» niinhän se rakauden kaava oli. Ei pitäisi olla otsa kurtussa ja sotia luontoa vastaan, mietiskeli kesäopiskelija. Pitäisi osata olla sovitteleva ja rauhaa rakastava, kunnioittaa ja rakastaa vilpittömästi luonnon viisasta järjestystä, olla osana sitä ja sisäistää sen viisaus.

Kaikkella on merkityksensä elämän virrassa.

Kun läimäyttää sääsken hengiltä, voisi kuitenkin ajatella ymmärtäväisesti, kuinka kaikki on osa elämää kuoltuaankin. Kaikki menee elämän valtavaan kiertokulkuun ennemmin tai myöhemmin: »Mullasta olet sinä tullut...» Elämä on kaiken kiertokulkua ja siihen kuuluu niin sääsket kuin ihmisetkin. Ei pitäisi olla vihainen sille. Ihmisen olisi hyvä elää sovussa luonnon ja itsensä kanssa. Sääsket ja rikkaruohot on joskus otettava pois. Ei sen enempää. Tämän oppiminen vaatii sitkeää harjoittelua ja ymmärtämystä, tuumi elämäntieteenopiskelija. Sääsket rakastavat minua vai *rakastavatko* ne minua? Ne himoavat vertani. Olen niille elämän jatkumisen ehto ja himo lisääntyä, joka on kaikilla luonnossa. Himo on yhteistä. Onko himo rakkautta?

Opiskelija muisti opiskeluvuosiltaan, että kun tulee eteen suuri, vaikea kysymys pitää alkaa ajatella vapaasti ja kytkeä tietoja ja vanhoja kokemuksia toisiinsa uudella tavalla. Niinpä hän tuli ajatelleeksi pientä tapahtumaa koulussa, kun hän oli kolmetoistavuotias. Hän oli ollut hiljainen, mutta etevä oppilas, kiltin näköinen, vähän tukeva. Hänellä oli suuret silmälasit ja sileäksi kammattu tukka. Hänen ikäisensä pojat eivät juuri puhutelleet häntä tai näyttäneet kiinnostusta häneen. Eräänä välituntina sattui jotain erikoista. Remppa, joka oli jäänyt kerran luokalle ja oli vuotta vanhempi kuin muut, sattui olemaan järjestäjänä yhtä aikaa. Ohi mennessään hän tarrasi molemmilla käsillä kiinni kahteen pieneen kukkulaan, jotka pullottivat punaisen villapuseron alla ja puristi nopeasti. Kohtaus meni äkkiä ohi. Kumpikaan ei sanonut mitään. Hämmästys ja hämmennys seurasivat toisiaan. Mitä tämä oli? Ei ainakaan rakkautta, ajatteli punapuseroinen, joka oli jo lukenut monta rakkausromaania. Tämä oli jotain muuta, josta hän vain aavisti jotain.

Himoa? Himo on kuin hyttynen, joka löytää punaista ja lämmintä, tarraa kiinni ja imee. Himo on elämän peruskuvio.